

теті сільського господарства йде процес навчання за триступеневою системою: робоча професія - молодший спеціаліст - старший спеціаліст (інженер). Кожну дисципліну поділено на три розділи, які читаються послідовно відповідно до кваліфікаційного рівня. Навчальний план складено таким чином, що за 1 рік студенти набувають робочу професію механізатора і одержують відповідне посвідчення. Після першого курсу всі студенти під час практики вже можуть працювати на машинно-тракторних агрегатах. Далі навчання продовжується на базі одержаної професії, а якщо студент припиняє навчання - цей час для нього не минув марно. Другий етап навчання (2.5 роки) відповідає рівневі молодшого спеціаліста. Припиняючи навчання, студент складає додатково іспити і, згідно з договорами з технікумами та коледжами, одержує диплом молодшого спеціаліста. І одночасно випускники технікумів і коледжів з відповідної спеціальності мають змогу вступати до університету відразу на 3 курс, економлячи 2 роки.

Таким чином, при такій системі навчання досягається неперервний процес освоєння професії і постійне підвищення кваліфікаційного рівня студента.

СТУДЕНТСЬКИЙ ДЕКАНАТ: СЛУЖБА ДОПОМОГИ СТУДЕНТОВІ

С. Іванюк

*Київ, Національний університет
"Кієво-Могилянська Академія"*

Момент перетворення школяра в студента подекуди дається досить важко. Змінюється соціально-економічний статус молодої людини, змінюється середовище, змінюється ставлення оточуючих - її починають сприймати як дорослу людину. В цій трансформації якості є щось спільне з обрядом ініціації. І подібно до цього ж обряду, хоч ці зміни бажані й омріяні, подекуди вони проходять досить болісно.

Кієво-Могилянська академія - університет дещо незвичний для нашої вітчизняної системи вищої освіти. Тут вперше в Україні запроваджено принцип Liberal Arts, студентам пропонується вибір

навчальних дисциплін, вибір майбутньої спеціальності не одразу при вступі, а лише після другого року навчання, коли вже виникає можливість більш осмисленого, не випадкового вибору; тут діє рейтингова система оцінки знань; тут викладання ведеться двома мовами - українською та англійською... Перелік можна продовжувати.

І всі ці особливості накладаються на проблеми, перелічені вище, поглиблюючи їх.

Існує ще одна непроста проблема для наших студентів. Вступаючи до такого незвичайного вузу, молоді люди уявляють собі щось зовсім ідеальне, романтичне і феєричне. На жаль, наша дійсність (та, мабуть, і ніяка інша) не може відповідати цим максималістським очікуванням.

Отже, маємо очманіння від волі (звільнення від сім'ї у більшості студентів, що приїхали з інших регіонів України), несподіване усвідомлення своєї дорослості, надто ранній і ще майже нічим не обґрунтований комплекс вибранності, тягар відповідальності за власну долю і нездатність усьому цьому відповідати.

Звідси й неспроможність окремих студентів органічно сформувати свій індивідуальний навчальний план, невміння адаптуватися до своєрідних умов навчання в НаУКМА, перебудуватися зі звичних тоталітаризованих умов школи, де можливості реального вибору зведено до мінімуму, звідси випадки протистояння студентського колективу й адміністрації.

Одним з перших кроків НаУКМА, покликаних допомогти студентам у цій ситуації, було створення Соціально-психологічної служби, яка спершу так і називалась: "Відділ соціально-психологічної адаптації". Психологи цієї служби працюють дуже наполегливо і плідно, намагаючись допомогти студентам подолати свої психологічні проблеми, але їхніх зусиль явно недостатньо. Адже ці проблеми вже виникли, вони є не причиною, а наслідком відсутності належної служби, яка інтегрувала б у собі наближеність до студентів, впливовість в адміністративних колах, здатність координувати зусилля багатьох служб університету.

Пошук шляху виходу з положення закономірно привели нас до того, що вже давно існує в світі й продуктивно працює в багатьох університетах, які сповідують аналогічні з нашим засадничі принципи. Це деканат студентів.

Сферами діяльності новоутвореної структурної одиниці вбачаються практично всі галузі студентського життя - від академічного до організації дозвілля. Він повинен тісно співпрацювати з деканатами факультетів, навчально-методичним відділом, соціально-психологічним відділом, відділом квартирного фонду, відділом працевлаштування, медичною частиною, культурно-мистецьким центром і, звичайно, студентською колегією та іншими студентськими організаціями.

Декан по роботі зі студентами мусить стати посередником між адміністрацією університету й студентом, своєрідним медіатором, соціальним працівником, покликаним сприяти студентам у реалізації їхніх прав і виконанні обов'язків. Декан студентів, проаналізувавши ситуацію, якою її бачать студенти, повинен у межах своєї компетенції розробити певні нормативні документи, що не залишатимуть можливості для різночитання і допоможуть студентам узгодити індивідуальні плани з навчальним планом університету. В студентському деканаті вони зможуть отримати необхідні консультації. Декан студентів стане посередником у розв'язанні конфліктних ситуацій, він допоможе вирішити побутові проблеми в гуртожитку. Разом з соціально-психологічною службою декан студентів розробить програму поліпшення морально-психологічного клімату в колективі, надасть допомогу в налагодженні регулярного випуску періодики, що буде справжнім виразником інтересів студентства...

Ясна річ, усе це звучить утопічно. Ясна річ, було б наївним сподіватися, що створенням іще однієї структурної одиниці ми разом вирішимо всі наявні в університеті проблеми.

Адже тільки час і практика можуть показати, які саме проблеми і в якому обсязі зможе вирішити нова служба. І дуже багато залежатиме від того, з якою готовністю поставляться до співробітництва з деканатом студентів усі структурні підрозділи, весь персонал НаУКМА.